

Nr 10.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 29 maj 1911.
— — — — Andra kammaren den 29 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtanden nr 18, 27, 35, 36 och 37 samt memorial nr 28 och 45.)

Till Konungen:

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, får Riksdagen anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

I. Pensionsstaten.

1:o) Uti den till Riksdagen den 14 januari innevarande är aflättna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i första punkten under tionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl

Bihang till Riksd. prot. 1911. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 10 Häft. (Nr 10.) 1

och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 119,332 kronor, med 480 kronor till 119,812 kronor.

Då Riksdagen ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har Riksdagen höjt det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 119,332 kronor, med 480 kronor till 119,812 kronor.

2:o) Uti punkt 2 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att höja det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 24,550 kronor, med 450 kronor till 25,000 kronor.

Riksdagen, som ej funnit något att erinra vid ifrågavarande förslag, har fördenskull höjt det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 24,550 kronor, med 450 kronor till 25,000 kronor.

3:o) Uti punkt 3 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att förre båtsmannen vid Bohus 1:a kompani nr 10 *Samuel Andersson Fager* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknadt.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att förre båtsmannen vid Bohus 1:a kompani nr 10 *Samuel Andersson Fager* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknadt.

4:o) Uti punkten 4 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

dels att för en anstalt, afsedd att bereda pension åt extra provinsialläkare och tilläggs pension åt vissa provinsialläkare, godkänna följande hufvudgrunder:

a) Anstalten, hvilken benämnes extra provinsialläkarnas pensionskassa och träder i verksamhet den 1 januari 1912, har till ändamål dels att bereda pension åt extra provinsialläkare, dels ock att bereda tilläggs pension åt sådana delägare i kassan, som befordras till provinsialläkare, men som vid afgang från denna befattning icke komma i åtnjutande af hel pension å 4,000 kronor.

b) Delägare i kassan är, så länge han kvarblifver i tjänst, hvar och en, som, efter det kassan träd i verksamhet, blifvit i vederbörlig ordning första gången antagen till extra provinsialläkare i distrikt, där läkarens aflöning helt eller delvis utgår från landsting, och som icke fyllt 45 år.

Delägare i kassan är därjämte hvarje annan extra provinsialläkare, som inom tre år efter det kassan trädts i verksamhet eller sedermera, inom ett år efter det anställning första gången tillträds, gör anmälan om inträde.

Delägare, som befordras till provinsialläkare, fortfar att vara delägare i kassan, dock med den begränsning i afseende å skyldigheter och rättigheter, som nedan sägs.

Indrages extra provinsialläkarbefattning, hvilkens innehafvare är delägare i kassan, äger denne, om han så önskar, kvarstå som delägare med de förändrade skyldigheter och rättigheter, som nedan stadgas.

c) Delägare betalar till kassan en ordinarie årsafgift af 200 kronor.

Delägare, hvilkens ålder vid inträdet i kassan öfverstiger 35 år, erlägger därjämte enligt följande tabell en tilläggsafgift, antingen medelst ett belopp en gång för alla eller i kvartårliga poster.

Delägarrens ålder vid inträdet i kassan.	Tilläggsafgiftens belopp ifall den erlägges på en gång vid inträdet.	Tilläggsafgiftens belopp för hvarje kvartal, ifall den erlägges		
		under de första		till 62 års ålder.
		5 åren	10 åren	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fyllda 35 år	290	17	9	5
» 36 »	910	51	28	15
» 37 »	1,540	87	48	27
» 38 »	2,210	125	69	39
» 39 »	2,910	165	91	53
» 40 »	3,640	206	114	69
» 41 »	4,400	249	139	86
» 42 »	5,200	295	164	105
» 43 »	6,030	342	191	126
» 44 »	6,910	392	219	150
» 45 »	7,830	445	249	178
» 46 »	8,790	500	280	209
» 47 »	9,800	558	313	245
» 48 »	10,870	620	348	287
» 49 »	11,990	685	385	337
» 50 »	13,180	753	425	396
» 51 »	14,430	826	467	467
» 52 »	15,750	903	—	554
» 53 »	17,150	985	—	665
» 54 »	18,640	1,073	—	807
» 55 »	20,220	1,167	—	999
» 56 »	21,910	1,268	—	1,268
» 57 »	23,720	—	—	1,674
» 58 »	25,670	—	—	2,353

Delägare, hvilken afgått från sitt delägarskap på grund därpå att hans befattning indragits och hvilken på nytt inträder i kassan genom senare tillträdande af annan befattning, med hvilken följer skyldighet eller rättighet att blifva delägare, erhåller den minskning uti tilläggsafgiften, hvilken af kassans styrelse för hvarje fall bestämmes.

Den, som kvarstår som delägare, oaktadt hans befattning indragits, skall fortfara att till kassan inbetala ordinarie årsafgift och tilläggsafgift samt äger, om han så önskar, därjämte själf inbetala de bidrag, som i öfrigt skolat för honom inbetalas, om befattningen ej blifvit indragen.

d) Vederbörande landsting inbetalar till kassan årligen 200 kronor för hvarje inom landstingsområdet befintlig extra provinsialläkarbefattning, hvilkens innehafvare är delägare i kassan och för hvilken aflöningen utgår från landstinget.

Enahanda årliga afgift om 200 kronor erlægges af staten till kassan för hvarje sådan extra provinsialläkarbefattning, som nyss nämnts.

e) För delägare i kassan, hvilkens aflöning icke utgår från landsting, inbetalar vederbörande kommun (kommuner) eller samhälle årligen till kassan de afgifter, hvilka eljest skolat åligga landstinget och staten, dock att kommunen (kommunerna) eller samhället endast efter till kassans styrelse ingifven skriftlig förbindelse har skyldighet att utgöra dessa afgifter, och äger kommunen (kommunerna) eller samhället rätt att af läkaren godtgöra sig intill 100 kronor årligen af afgifternas belopp.

f) Den, som upphör att vara delägare af orsak att hans befattning indragits, äger återfå de af honom själf till kassan erlagda afgifterna, dock utan ränta.

g) Delägare erhåller vid afgang från tjänsten efter pensionsrättens inträdande hel pension, afkortad pension eller tilläggspension.

h) Berättigad till hel pension å fyra tusen kronor årligen blifver delägare, för hvilken fullgjorts de under c) här förut omnämnda inbetalningar, vid fyllda sextiofem lefnadsår, vid hvilken ålder han ock är skyldig att afgå från tjänsten.

i) Berättigad till afkortad pension till belopp under fyra tusen kronor, motsvarande den i kassan för delägaren afsatta reserven, är: efter uppnådda sextiofem lefnadsår delägare, hvars befattning indragits och som icke är berättigad till hel pension;

vid tjänstens frånträdande och efter uppnådda sextiofem lefnadsår delägare, som brustit i den honom åliggande betalningsskyldighet;

delägare, som på grund af sjukdom eller försvagad hälsa nödgas före sextiofem års ålder afgå från tjänsten; samt

delägare, hvares befattning indragits, innan han uppnått sextiofem lefnadsår, om han styrker sig genom iråkad obotlig sjukdom eller invaliditet icke längre kunna med sitt arbete uppehålla sig.

j) Berättigad att uppbära tilläggs pension är till provinsialläkare befördrad delägare, hvilken, enligt lagen angående civila tjänstinhafvares rätt till pension, vid tjänstens frånträdande icke kommer i åtnjutande af hel pension å 4,000 kronor; uppgående tilläggs pensionen till belopp motsvarande den för delägaren i kassan afsatta reserven, dock högst till sådant belopp att den tillsammans med af staten åtnjuten pension utgör fyra tusen kronor årligen,

k) Kassan förvaltas af direktionen öfver folkskollärarnas pensionsinrättning enligt de närmare föreskrifter, som meddelas af Kungl. Maj:t;

dels medgifva, att extra provinsialläkare, hvilkens lefnadsålder vid den tid, då extra provinsialläkarnas pensionskassa träder i verksamhet, öfverstiger 45 år och icke blir delägare i nämnda pensionskassa samt omedelbart vid uppnådda 65 år eller, därest han vid nysnämnda tidpunkt redan uppnått sådan ålder, omedelbart därefter afgår från sin tjänst, skall vara berättigad att vid afskedstagandet erhålla en årlig pension af statsmedel till belopp af 1,500 kronor;

dels ock för gäldande af statens andel enligt förenämnda grunder i kostnaden för pensionering af extra provinsialläkare anvisa ett förslagsanslag af 15,000 kronor att årligen utgå från och med år 1912.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har, enligt hvad af det bilagda statsrådsprotokollet framgår, föranledts af det i statsverkspropositionen framställda, af Riksdagen i hufvudsak godkända förslaget till omreglering af förste provinsialläkar- och provinsialläkarväsendet och afser att till förbättrande af extra provinsialläkarnes ställning för dem anordna en pensionering. Det i sådant afseende framlagda förslaget har Riksdagen funnit välgrundadt.

På grund af det anförda har Riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

5:o) Uti punkten 5 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

att *dels* medgifva ej mindre att småskoleseminarierna i Haparanda och Murjek må, under iakttagande i tillämpliga delar af föreskrifterna i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning, för vid seminarierna inrättade föreståndarbefattningar äfvensom hvar och en af de vid

seminarierna befintliga lärartjänster, hvilka skola uppehållas af examinerade manliga eller kvinnliga folkskollärare — seminariet i Haparanda dock beträffande föreståndarbefattningen först efter den nuvarande föreståndarens afgang från tjänsten — erhålla delaktighet i nämnda pensionsinrättning efter det högsta lönebelopp, hvaraf den föreståndare eller lärare, som innehar tjänsten, på grund af tjänstålder enligt gällande författning äger att komma i åtnjutande, dock att pension för ifrågavarande föreståndare och lärare må bestämmas till högst två tredjedelar af tjänsten åtföljande lön jämte ålderstillägg, än äfven att föreståndaren för seminariet i Haparanda, Emil Lindbäck, må, under iakttagande i tillämpliga delar af föreskrifterna i reglementet för folkskollärarnas änke- och pupillkassa, erhålla delaktighet i nämnda kassa med det högsta lönebelopp, hvaraf han på grund af tjänstålder enligt gällande författning äger att komma i åtnjutande,

dels föreskrifva,

att pensionsavgifter för dessa tjänster skola af de för hvarje seminarium anvisade anslag genom föreståndarens försorg i vederbörlig ordning inbetalas till pensionsinrättningen, med rätt för föreståndaren uttaga lärarens avgifter genom afdrag å hans aflöning;

att examinerad folkskollärare, som efter vederbörligt förordnande bestridt eller hädanefter kommer att bestrida lärartjänst, hvarom nu är fråga, må för åtnjutande af pension från folkskollärarnas pensionsinrättning räkna hela den tid, han tjänstgjort i nämnda egenskap såsom ordinarie tjänstår;

att med afseende på skyldighet och rättighet att ingå såsom delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa skall gälla, hvad som är föreskrifvet angående folkskollärare;

att pensionsavgifterna till nämnde kassa årligen skola inom den i reglementet för kassan föreskrifna tid af seminariets föreståndare insändas till direktionen; samt

att det skall åligga föreståndaren att beträffande ifrågavarande tjänster och deras innehafvare lämna direktionen erforderliga uppgifter;

dels ock öka det under riksstatens tionde hufvudtitel uppförda anslaget »Bidrag till folkskollärares pensionering» med 800 kronor samt det under samma hufvudtitel uppförda anslaget »Bidrag till folkskollärarnas änke- och pupillkassa» med 200 kronor.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning,

dels medgifvit, ej mindre att småskoleseminarierna i Haparanda och Murjek må, under iakttagande i tillämpliga delar af föreskrifterna

i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning, för vid seminarierna inrättade föreståndarbefattningar äfvensom hvar och en af de vid seminarierna befintliga lärartjänster, hvilka skola uppehållas af examinerade manliga eller kvinnliga folkskollärare — seminariet i Haparanda dock beträffande föreståndarbefattningen först efter den nuvarande föreståndarens afgång från tjänsten — erhålla delaktighet i nämnda pensionsinrättning efter det högsta lönebelopp, hvaraf den föreståndare eller lärare, som innehar tjänsten, på grund af tjänstålder, enligt gällande författning äger att komma i åtnjutande, dock att pension för ifrågasvarande föreståndare och lärare må bestämmas till högst två tredjedelar af tjänsten åtföljande lön jämte ålderstillägg, än äfven att föreståndaren för seminariet i Haparanda Emil Lindbäck må, under iakttagande i tillämpliga delar af föreskrifterna i reglementet för folkskollärarnas änke- och pupillkassa, erhålla delaktighet i nämnda kassa med det högsta lönebelopp, hvaraf han på grund af tjänstålder enligt gällande författning äger att komma i åtnjutande,

dels föreskrifvit,

att pensionsafgifter för dessa tjänster skola af de för hvarje seminarium anvisade anslag genom föreståndarens försorg i vederbörlig ordning inbetalas till pensionsinrättningen, med rätt för föreståndaren att uttaga lärarens afgift genom afdrag å hans aflöning;

att examinerad folkskollärare, som efter vederbörligt förordnande bestridt eller hädanefter kommer att bestrida lärartjänst, hvarom nu är fråga, må för åtnjutande af pension från folkskollärarnas pensionsinrättning räkna hela den tid, han tjänstgjort i nämnda egenskap, såsom ordinarie tjänstår;

att med afseende på skyldighet och rättighet att ingå såsom delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa skall gälla, hvad som är föreskrifvet angående folkskollärare;

att pensionsafgifterna till nämnda kassa årligen skola inom den i reglementet för kassan föreskrifna tid af seminariets föreståndare insändas till direktionen; samt

att det skall åligga föreståndaren att beträffande ifrågasvarande tjänster och deras innehafvare lämna direktionen erforderliga uppgifter,

dels ock ökat det under riksstatens tionde hufvudtitel uppförda anslaget »Bidrag till folkskollärares pensionering» med 800 kronor samt det under samma hufvudtitel uppförda anslaget »Bidrag till folkskollärarnas änke- och pupillkassa» med 200 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en till Riksdagen den 10 februari

1911 aflåten proposition (nr 106) föreslagit Riksdagen medgifva, *dels* att obotligt sinnessjuk lärare eller lärarinna vid folk- och småskola må, änskönt han eller hon icke intjänat det i allmänhet för erhållande af pension eller understöd föreskrifna minsta antalet tjänstår, förklaras berättigad att, sedan han eller hon entledigats från sin befattning, efter omständigheterna uppbära pension till belopp, hvartill sammanlagda antalet lefnads- och tjänstår enligt § 15 i reglementet för folkskollärarynas pensionsinrättning kan föranleda, eller understöd till det belopp, som i § 9 af reglementet för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt jämförd med nådiga kungörelsen den 13 juni 1908 angående förhöjning af understödsbeloppen från sagda anstalt finnes medgifvet; allt under förutsättning att den sinnessjukdom, som befunnits obotlig, icke uppenbart framträdt vid den tid, då vederbörande lärare utsetts till sin innehafvande befattning; *dels ock* att vid folk- eller småskola anställd obotligt sinnessjuk lärare eller lärarinna, som i vederbörlig ordning förklarats berättigad att efter erhållet afsked uppbära pension eller understöd, må äfven utan vederbörandes begifvande entledigas från sin befattning, därest han eller hon erhållit fast anställning vid sådan skola, efter det författning i förevarande ämne trädt i kraft.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, medgifvit,

dels att obotligt sinnessjuk lärare eller lärarinna vid folk- eller småskola må, änskönt han eller hon icke intjänat det i allmänhet för erhållande af pension eller understöd föreskrifna minsta antalet tjänstår, förklaras berättigad att, sedan han eller hon entledigats från sin befattning, efter omständigheterna uppbära pension till belopp, hvartill sammanlagda antalet lefnads- och tjänstår enligt § 15 i reglementet för folkskollärarynas pensionsinrättning kan föranleda, eller understöd till det belopp, som i § 9 af reglementet för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt jämförd med nådiga kungörelsen den 13 juni 1908 angående förhöjning af understödsbeloppen från sagda anstalt finnes medgifvet; allt under förutsättning att den sinnessjukdom, som befunnits obotlig, icke uppenbart framträdt vid den tid, då vederbörande lärare utsetts till sin innehafvande befattning;

dels ock att vid folk- eller småskola anställd obotligt sinnessjuk lärare eller lärarinna, som i vederbörlig ordning förklarats berättigad att efter erhållet afsked uppbära pension eller understöd, må äfven utan vederbörandes begifvande entledigas från sin befattning, därest han eller hon erhållit fast anställning vid sådan skola, efter det författning i förevarande ämne trädt i kraft.

7:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, »att Riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i § 11 af nu gällande reglemente för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt, att däri medgifves rätt för lärare, som förut uppburit understöd från anstalten, men genom att antaga nytt förordnande såsom lärare vid någon för den allmänna folkundervisningen inrättad skola förlorat sitt understöd, att, om han vid sådant förordnande kvarblifver under minst fem år, vid därefter erhållet afsked undfå det större understödsbelopp, hvartill detta förordnande kan honom berättiga».

Hvad motionären anfört till stöd för sitt förslag, synes Riksdagen vara värdt beaktande. Då emellertid en reglementsändring på sätt motionären föreslagit icke torde böra vidtagas utan föregående fullständig utredning i ärendet och sådan utredning lämpligast sker genom Eders Kungl. Maj:ts försorg, har Riksdagen icke ansett sig kunna biträda motionen, utan i stället funnit sig böra hos Eders Kungl. Maj:t anhålla om en sådan utredning.

Med åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, huruvida icke sådan ändring i § 11 af nu gällande reglemente för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt må kunna genomföras, att däri medgifves rätt för lärare, som förut uppburit understöd från anstalten, men genom att antaga nytt förordnande såsom lärare vid någon för den allmänna folkundervisningen inrättad skola förlorat sitt understöd, att, om han vid sådant förordnande kvarblifver under minst fem år, vid därefter erhållet afsked undfå det större understödsbelopp, hvartill detta förordnande kan honom berättiga, samt att Eders Kungl. Maj:t därefter ville vidtaga de åtgärder, hvartill utredningen må föranleda.

8:o) I punkt 6 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen

att *dels* medgifva att de med statsmedel understödda sinnesslöanstalterna i riket må, under iakttagande i tillämpliga delar af föreskrifterna i reglementet för döfstumlärarnas pensionsanstalt, för härefter omförmälda, vid nämnda anstalter befintliga tjänster vinna delaktighet i nämnda pensionsanstalt enligt följande särskilda villkor och bestämmelser;

att delaktigheten skall afse ordinarie manliga och kvinnliga föreståndare samt ordinarie manliga och kvinnliga lärare, slöjd- och handarbetslärare däri inberäknade;

att med ordinarie manlig eller kvinnlig föreståndare eller lärare

förstås sådan, som af vederbörande styrelse antagits för visst antal år i sänder eller tillsvidare med ömsesidig uppsägningrätt;

att i pensionsafseende manlig föreståndare för annan sinnesslöanstalt än arbetshem betraktas lika med föreståndare för döfstumskola, kvinnlig föreståndare för sådan sinnesslöanstalt äfvensom manlig eller kvinnlig föreståndare för arbetshem lika med lärare vid döfstumskola, samt manlig eller kvinnlig lärare vid sinnesslöanstalt lika med lärarinna vid döfstumskola, dock att för denna sistnämnda delägargrupp lägsta medgifna delaktighetsbeloppet bestämmes till 1,000 kronor;

att nu ifrågavarande tjänstinnehafvare skola, för att erhålla hel pension, hafva under de före afskedstagandet senast förflutna tio tjänståren åtnjutit löneförmåner, värdet af bostad och bränsle eller ersättning därför häri icke inberäknadt, fullt motsvarande det belopp, till hvilket delaktighet i pensionsanstalten för tjänsten bestämts;

att pensionsökande må räkna sig till godo äfven den tid han eller hon tjänstgjort vid vederbörande anstalt, innan nådig kungörelse om delaktighet för ifrågavarande personalträdt i kraft; skolande med afseende å rätt till pension tjänstår beräknas icke blott för tjänstgöring i ordinarie befattning vid vederbörande anstalt, utan äfven för den tid utöfver fem år, under hvilken den pensionsökande varit anställd såsom extra lärare eller lärarinna vid sådan anstalt;

att för den tid, som infaller efter det döfstumlärarnas pensionsanstalt börjat omfatta äfven lärare vid sinnesslöanstalter, sådan lärare ej må räkna sig ett tjänstår till godo såsom ordinarie med mindre han under detsamma varit i sådan egenskap anställd å tjänst med delaktighet i pensionsanstalten; samt

att om sinnesslöanstalt samt sådan anstalts styrelse skall gälla hvad i reglementet för döfstumlärarnas pensionsanstalt stadgas om skol-distrikt och distriktsskolstyrelse,

dels medgifva delaktighet i folkskollärarnas änke- och pupillkassa för samma lärarpersonal sålunda, att en hvar manlig föreståndare eller lärare, som, efter det nådig kungörelse i förevarande ämne trädt i kraft, tillträdt tjänst, hvarmed följer delaktighet i döfstumlärarnas pensionsanstalt, skall vara skyldig till delaktighet jämväl i folkskollärarnas änke- och pupillkassa, att rättighet att vara delägare i kassan skall tillkomma kvinnliga tjänstinnehafvare, samt i öfrigt en hvar manlig tjänstinnehafvare som vid den tid, då kungörelsen träder i kraft, innehar tjänst, för hvilken vederbörande styrelse vinner delaktighet i pensionsanstalten, under villkor att anmälan om delaktighet sker hos kassans direktion inom utgången af det år, hvarunder styrelse för tjänsten vunnit del-

aktighet i pensionsanstalten, äfvensom att för denna nya grupp af delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa pensionsafgifter och pensionsbelopp skola utgå i förhållande till de belopp, efter hvilka vederbörande styrelse för ifrågavarande tjänster vunnit delaktighet i dömstumlärarnas pensionsanstalt, samt i öfrigt reglementet för nämnda änke- och pupillkassa äga motsvarande tillämpning, dock med iakttagande däraf att den i § 2 omförmälda anmälan skall ske hos vederbörande styrelse och att nämnda anmälan jämte den i samma paragraf anbefallda uppgift skall af styrelsen insändas till direktionen öfver folkskollärarnas pensionsinrättning samt att det i § 24 sista stycket omtalade intyg skall afgifvas af vederbörande styrelses ordförande,

dels ock, för beredande af ifrågavarande delaktighet i folkskollärarnas änke- och pupillkassa, öka det såsom bidrag till berörda kassa å riksstatens tionde hufvudtitel uppförda anslag med 860 kronor.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt har Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning af Riksdagen bifallits.

9:o) Ut i punkt 7 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:ts föreslagit Riksdagen att för ombildning af lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk framlagda förslag — under förutsättning att den rätt till tjänstär, som enligt prästerskapets privilegier tillkommer stärbhus efter ännelärare vid de allmänna läroverken, blifver i vederbörlig ordning upphäfd — höja det såsom bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. uppförda anslaget, nu 115,965 kronor, med 26,889 kronor, eller till 142,854 kronor.

I en till Riksdagen den 7 nästlidna april aflåten proposition (nr 179) har Eders Kungl. Maj:ts sedermera, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att

dels godkänna den af departementschefen uti berörda statsrådsprotokoll förordade stat för folkskollärarnas pensionsinrättning jämte i protokollet omförmälda, för åtnjutande af i staten för ordinarie befattningshafvare upptagna aflöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser;

dels medgifva, att de i den nya staten upptagna förstagrads-tjänsterna skola vara delaktiga uti lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa;

dels förklara, ej mindre att enhvar, som med eller efter 1912 års ingång tillträder ordinarie befattning hos pensionsinrättningen, skall vara pliktig att underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af dylika befattningar hos pensionsinrättningen, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem ditills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom vid den rätt till pension, som ditills tillkommit dem;

dels — med uteslutande af de särskilda posterna till pensionering och till förvaltningskostnadernas bestridande uti det under riksstatens tionde hufvudtitel under rubriken: bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m., uppförda anslag, hvilket, vid bifall till hvad Kungl. Maj:t uti punkt 7 under tionde hufvudtiteln i årets statsverksproposition föreslagit Riksdagen, skulle ökas från sitt nuvarande belopp 115,965 kronor med 26,889 kronor till 142,854 kronor — höja samma anslag med ytterligare 3,000 kronor eller till 145,854 kronor;

dels ock medgifva, att Kungl. Maj:t må på förslag af direktionen efter omständigheterna bestämma om fördelningen af förvaltningskostnaderna mellan de särskilda, af direktionen öfver pensionsinrättningen förvaltade pensionsanstalterna.

Riksdagen har

A) för ombildning af lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk framlagda förslag — under förutsättning att den rätt till tjänstear, som enligt prästerskapets privilegier tillkommer stärbhus efter ämneslärare vid de allmänna läroverken, blifver i vederbörlig ordning upphäfd — höjt det såsom bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. uppförda anslaget med 26,889 kronor.

B) *dels* godkänt den af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 7 april 1911 förordade stat för folkskollärarnas pensionsinrättning jämte i protokollet omförmälda, för åtnjutande af däri för ordinarie befattningshafvare upptagna aflöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser, dock med den ändring i den ifrågavarande staten, att direktionsledamöternas arfvoden bestämts, ordförandens till 2,500 kronor och de två öfriga ledamöternas till hvartdera 2,000 kronor, samt att i öfverensstämmelse härmed statens slutsumma minskats till 51,900 kronor,

dels medgifvit, att de i den nya staten upptagna förstegradstjänsterna skola vara delaktiga uti lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa;

dels förklarar, ej mindre att enhvar, som med eller efter 1912 års ingång tillträder ordinarie befattning hos pensionsinrättningen, skall vara pliktig att underkasta sig förberörda villkor och bestämmelser, än äfven att de förutvarande innehafvare af dylika befattningar hos pensionsinrättningen, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem ditills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom vid den rätt till pension, som ditills tillkommit dem;

dels — med uteslutande af de särskilda posterna till pensionering och till förvaltningskostnadernas bestridande uti förberörda under riksstatsens tionde hufvudtitel under rubriken: bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m., uppförda anslag — höjt samma anslag med ytterligare 1,700 kronor;

dels och medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må på förslag af direktionen efter omständigheterna bestämma om fördelningen af förvaltningskostnaderna mellan de särskilda af direktionen öfver pensionsinrättningen förvaltade pensionsanstalterna;

kommande på grund af de här ofvan under A) och B) beslutade höjningarna det under riksstatsens tionde hufvudtitel under rubriken: bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. uppförda anslaget nu 115,965 kronor, att ökas med sammanlagdt 28,589 kronor till 144,554 kronor.

10:o) I punkt 8 af tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att i riksstaten under tionde hufvudtiteln uppföra ett förslagsanslag å 5,000 kronor till bestridande af de statsverket på grund af lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901 åliggande utgifter för lifräntor m. m., som ej på grund af särskilda bestämmelser annorledes gäldas.

På de i det åberopade statsrådsprotokollet anförda skäl anser äfven Riksdagen ett särskildt anslag för ifrågavarande ändamål erforderligt, och då Riksdagen icke haft något att erinra vare sig emot att nämnda anslag uppföres såsom förslagsanslag eller mot det af Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, har Riksdagen i riksstaten under tionde hufvudtiteln uppfört ett förslagsanslag å 5,000 kronor till bestridande

af de statsverket på grund af lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901 åliggande utgifter för lifräntor m. m., som ej på grund af särskilda bestämmelser annorledes gäldas.

11:o) I en till Riksdagen den 10 mars innevarande år aflämnad proposition (nr 125) har Eders Kungl. Maj:t under återropande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementens ärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att medgifva, att, om justitieråd eller regeringsråd afgått eller afgår från sitt ämbete för fullgörande af något af Eders Kungl. Maj:t meddeladt uppdrag, hvarmed rätt till pension icke är förenad, men för hvilket ersättning af statsmedel utgår, Eders Kungl. Maj:t må äga förordna, att hvad i fråga om justitieråds- eller regeringsrådsämbete är stadgadt angående rätt för innehafvaren att erhålla pension af statsmedel mot uppfyllande af de för denna rätt honom åliggande förpliktelser skall gälla i afseende å berörda uppdrag, så länge den från sådant ämbete afgångne uppdraget innehar.

Riksdagen har medgifvit att, om justitieråd eller regeringsråd afgått eller afgår från sitt ämbete för fullgörande af något af Eders Kungl. Maj:t meddeladt uppdrag, hvarmed rätt till pension icke är förenad, men för hvilket ersättning af statsmedel utgår, Eders Kungl. Maj:t må äga förordna, att hvad i fråga om justitieråds eller regeringsrådsämbete är stadgadt angående rätt för innehafvaren att erhålla pension af statsmedel mot uppfyllande af de för denna rätt honom åliggande förpliktelser skall gälla i afseende å berörda uppdrag, så länge den från sådant ämbete afgångne uppdraget innehar.

12:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag under pensionsstaten har någon förändring icke ifrågasatts; och har Riksdagen beslutit, att samtliga de anslag under pensionsstaten, i afseende å hvilka förändring icke blifvit anmäld, skola i 1912 års riksstat upptagas med oförändrade belopp.

II. Indragningsstaten.

13:o) I punkt 9 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att bestämma att den lön, förre kamreraren vid centralfängelset å Nya varfvat *August Wilhelm Gotthard Sundberg*, under stadgadt villkor, äger att under sin återstående lifstid uppbära å all-

männa indragningsstaten, skall från och med år 1912 höjas till 4,350 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen bestämt, att den lön, förre kamreraren vid centralfängelset å Nya varfvet August Wilhelm Gotthard Sundberg, under stadgadt villkor, äger att under sin återstående lifstid uppbära å allmänna indragningsstaten, skall från och med år 1912 höjas till fyratusentrehundra-femtio kronor.

14:o) Uti punkt 10 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att bevakningsbefälhafvaren vid kronohäktet i Svanesund *Gustaf Henrik von Tell* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från sin befattning, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 1,000 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har sålunda medgifvit, att bevakningsbefälhafvaren vid kronohäktet i Svanesund *Gustaf Henrik von Tell* må, från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från sin befattning, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af ettusen kronor.

15:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att »Riksdagen ville besluta, att, i enlighet med grunderna i §§ 7—11 af Kungl. Maj:ts nådiga reglemente för civilstatens änke- och pupillkassa den 21 december 1907 och på därstädes stadgade villkor, en årlig pension af 240 kronor må från och med juli månad 1910 utgå till affidne vaktkonstapeln vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona *Viktor Lindholms* änka, *Emma Lindholm*, född *Gustafsson*, och makarnes under äktenskapet födda ännu omyndiga barn».

Riksdagen har bifallit den i ämnet väckta motionen.

16:o) I punkt 11 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att generalkonsul *Richard Bagges* änka fru *Lily Bagge*, född *Schwartz*, må från och med år 1911, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 800 kronor.

Riksdagen har afslagit Eders Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

17:o) Uti punkten 12 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl.

Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sergeanten af första klassen vid Kronobergs regemente *Ernst Hugo Gustaf Octavus Wickström* må å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af 900 kronor årligen under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från innehafvande beställning.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har medgifvit, att sergeanten af första klassen vid Kronobergs regemente *Ernst Hugo Gustaf Octavus Wickström* må å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af nihundra kronor årligen under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från innehafvande beställning.

18:o) I punkten 13 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *August Johansson* må under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 300 kronor å allmänna indragningsstaten att utgå från 1911 års början.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och har alltså medgifvit, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *August Johansson* må under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af trehundra kronor å allmänna indragningsstaten att utgå från 1911 års början.

19:o) Uti punkten 14 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Gustaf Gustafsson* må under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 300 kronor å allmänna indragningsstaten att utgå från och med år 1911.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot förevarande framställning, har medgifvit, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Gustaf Gustafsson* må under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af trehundra kronor å allmänna indragningsstaten att utgå från och med år 1911.

20:o) Uti punkt 15 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Carl August Kärrman* må under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af 300 kronor å allmänna indragningsstaten att utgå från och med år 1911.

På grund af hvad i ärendet anförts, har Riksdagen medgifvit, att förre fästningsbyggnadsarbetaren *Carl August Kärrman* må under sin

återstående lifstid åtnjuta en årlig pension af trehundra kronor å allmänna indragningsstaten att utgå från och med år 1911.

21:o) I en till Riksdagen den 27 januari innevarande år aflåten proposition (nr 38) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetarna *Anders Gustaf Eriksson* och *Anders Isaksson* må från och med år 1911 under sin återstående lifstid åtnjuta årlig pension å allmänna indragningsstaten, hvardera till belopp af 300 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och har fördenskull medgifvit, att förre fästningsbyggnadsarbetarna *Anders Gustaf Eriksson* och *Anders Isaksson* må från och med år 1911 under sin återstående lifstid åtnjuta årlig pension å allmänna indragningsstaten, hvardera till belopp af trehundra kronor.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 10 februari innevarande år aflåten proposition (nr 63) föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fästningsbyggnadsarbetaren vid Karlsborgs fästning *Anders Johan Olsson Carlberg* må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor att utgå från och med år 1911, men då, enligt Riksdagen tillhandakommet meddelande, *Olsson Carlberg* affidit den 19 sistlidne februari, har Eders Kungl. Maj:ts berörda framställning icke föranledt någon Riksdagens åtgärd.

23:o) I punkt 16 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sergeanten af första klassen vid Hallands regemente *Carl Frithiof Stråle* må å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af 900 kronor årligen under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från tjänsten.

På grund af hvad i ärendet andragits, har Riksdagen medgifvit, att sergeanten af första klassen vid Hallands regemente *Carl Frithiof Stråle* må å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af niohundra kronor årligen under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från tjänsten.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en den 20 januari innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (nr 34) föreslagit Riksdagen medgifva, att musiksergeanten af första klassen vid Hallands regemente

Erik Magnus Qvarth må å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af 900 kronor årligen under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked varder honom beviljad.

På grund af hvad i ärendet anförts anser Riksdagen, att i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag Qvarth bör beredas tillfälle att med pension afgå ur tjänsten; och har Riksdagen sålunda med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning medgifvit att musiksergeanten af första klassen vid Hallands regemente *Erik Magnus Qvarth* må å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af niohundra kronor årligen under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked varder honom beviljad.

25:o) Uti punkten 17 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sergeanten af första klassen vid Hälsinge regemente *Olof Trönnander* må å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af 900 kronor årligen under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från nu innehafvande beställning.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att sergeanten af första klassen vid Hälsinge regemente *Olof Trönnander* må å allmänna indragningsstaten uppbära en pension af niohundra kronor årligen under sin återstående lifstid från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från nu innehafvande beställning.

26:o) I en till Riksdagen den 31 mars 1911 aflåten proposition (nr 146) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sergeanten af första klassen vid Karlskrona grenadjärregemente *Ernst Hjalmar Hultstrand* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han varder entledigad från innehafvande beställning, under sin återstående lifstid uppbära en årlig pensin af 900 kronor å allmänna indragningsstaten.

Med bifall till förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att sergeanten af första klassen vid Karlskrona grenadjärregemente *Ernst Hjalmar Hultstrand* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han varder entledigad från innehafvande beställning, under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af niohundra kronor å allmänna indragningsstaten.

27:o) I en till Riksdagen den 27 januari innevarande år aflåten

proposition (nr 36) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sergeanten af första klassen vid Skånska husarregementet *Nils Alfred Nilsson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af 900 kronor från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från innehafvande beställning.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att sergeanten af första klassen vid Skånska husarregementet *Nils Alfred Nilsson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af niohundra kronor från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från innevarande beställning.

28:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits »att Riksdagen ville åt f. d. soldaten *Anders Johan Lund* bevilja en årlig pension af 300 kronor att utgå, om möjligt från 1911 års början, på allmän indragningsstat under hans återstående lifstid».

Riksdagen har medgifvit, att åt förre soldaten *Anders Johan Lund* från Djupsundet i Hammarö församling må från och med innevarande år å allmänna indragningsstaten under hans återstående lifstid utgå en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte *Lund* tillkommande gratial från *Vadstena krigsmanshuskassa* uppgår till 300 kronor.

29:o) I en till Riksdagen den 10 mars innevarande år aflåten proposition (nr 128) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för ofvannämnda dag föreslagit Riksdagen medgifva, att fortifikationskassören och förrådsförvaltaren *Karl Petter Karlsson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller afsked från sin innehafvande befattning, under sin återstående lifstid åtnjuta, utöfver honom författningsenligt tillkommande pension från arméns pensionskassa, en ytterligare pension af 400 kronor årligen från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

30:o) I punkt 18 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att läraren i franska språket vid krigshögskolan m. m. *Ferdinand Paul Schulthess* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han afgår från sin lärarbefattning vid krigshögskolan, under sin återstående lifstid å allmänna indragnings-

staten uppbära, utöfver honom författningsenligt tillkommande pension å 1,200 kronor, en tilläggs pension af 800 kronor årligen.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har fördenskull medgifvit, att läraren i franska språket vid krigshögskolan m. m. Ferdinand Paul Schulthess må från och med månaden näst efter den, hvarunder han afgår från sin lärarbefattning vid krigshögskolan, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära, utöfver honom författningsenligt tillkommande pension å 1,200 kronor, en tilläggs pension af åttahundra kronor årligen.

31:o) I en till Riksdagen den 27 sistlidna januari aflåten proposition (nr 37) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att arbetsförmannen för utarbetarna å kungsgården vid krigsskolan å Karlberg *Per Lindberg* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller entligande från sin anställning vid skolan, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd af 400 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att arbetsförmannen för utarbetarna å kungsgården vid krigsskolan å Karlberg *Per Lindberg* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller entledigande från sin anställning vid skolan, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd af fyrahundra kronor.

32:o) I en till Riksdagen den 3 februari 1911 aflåten proposition (nr 47) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att stallförmannen vid krigsskolan å Karlberg *Gustaf Alrik Karlsson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller entledigande från sin befattning vid skolan, under sin återstående lifstid uppbära ett årligt understöd af 400 kronor å allmänna indragningsstaten.

Med bifall till förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att stallförmannen vid krigsskolan å Karlberg *Gustaf Alrik Karlsson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller entledigande från sin befattning vid skolan, under sin återstående lifstid uppbära ett årligt understöd af fyrahundra kronor å allmänna indragningsstaten.

33:o) Uti en till Riksdagen den 3 februari innevarande år aflåten proposition (nr 46) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af propo-

sitionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att de förre vice korpralen *Johan August Anton Lindvall* samt förre kronoarbetareskarlarna *Carl Gustaf Lundberg* och *Johan Andersson Norlin* tillkommande årliga understöd till belopp af 72 kronor för vardera af Lindvall och Lundberg samt 18 kronor för Norlin må från och med den 1 januari 1911 utgå från allmänna indragningsstaten.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning medgifvit, att de förre vice korpralen *Johan August Anton Lindvall* samt förre kronoarbetareskarlarna *Carl Gustaf Lundberg* och *Johan Andersson Norlin* tillkommande årliga understöd till belopp af sjuttiotvå kronor för vardera af Lindvall och Lundberg samt aderton kronor för Norlin må från och med den 1 januari 1911 utgå från allmänna indragningsstaten.

34:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 31 mars innevarande år aflåten proposition (nr 145) föreslagit Riksdagen medgifva, att förre stockmakaren vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori *Teodor Ferdinand Lund* må från och med början af år 1911 under sin återstående lifstid åtnjuta, utöfver till honom förut utgående pensions- och understödsbelopp å tillhoppa 300 kronor, en ytterligare pension af 200 kronor årligen från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen, som ej funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, har medgifvit, att förre stockmakaren vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori *Teodor Ferdinand Lund* må från och med början af år 1911 under sin återstående lifstid åtnjuta, utöfver till honom förut utgående pensions- och understödsbelopp å tillhoppa 300 kronor, en ytterligare pension af tvåhundra kronor årligen från allmänna indragningsstaten.

35:o) Uti en till Riksdagen den 17 februari 1911 aflåten proposition (nr 85) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre krutvaktaren *Johan August Gustafsson* må från och med år 1911 under sin återstående lifstid uppbära en pension af 300 kronor om året å allmänna indragningsstaten.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, har Riksdagen medgifvit, att förre krutvaktaren *Johan August Gustafsson* må från och med år 1911 under sin återstående lifstid uppbära en pension af trehundra kronor om året å allmänna indragningsstaten.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har i en den 27 sistlidna januari aflåten proposition (nr 39) föreslagit Riksdagen medgifva, att förrådsarbetaren vid arméns intendenturförråd i Stockholm *Peter Magnus Jonsson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han varder entledigad från nu innehafvande anställning, under sin återstående lifstid uppbära en pension af 400 kronor om året å allmänna indragningsstaten.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har Riksdagen medgifvit, att förrådsarbetaren vid arméns intendenturförråd i Stockholm *Peter Magnus Jonsson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han varder entledigad från nu innehafvande anställning, under sin återstående lifstid uppbära en pension af fyrahundra kronor om året å allmänna indragningsstaten.

37:o) I punkt 19 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre fortifikationsarbetaren *Johan Fredrik Svensson-Norrbom* må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 221 kronor att utgå från och med den 1 januari 1911.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, och har fördenskull medgifvit, att förre fortifikationsarbetaren *Johan Fredrik Svensson-Norrbom* må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af tvåhundra tjugu kronor, att utgå från och med den 1 januari 1911.

38:o) Uti en till Riksdagen den 10 februari 1911 aflåten proposition (nr 95) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att för gravören vid sjökarteverket *Fredrik Vilhelm Åkerberg*, må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 2,400 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken han afgår från sin anställning vid sjökarteverket.

Åkerberg är visserligen icke berättigad till pension, men med hänsyn till hans långa och synnerligen väl vitsordade tjänstgöring anser Riksdagen pension af statsmedel böra beviljas honom. Då emellertid, enligt hvad statsrådsprotokollet omförmäler, gravören vid samma verk, *Lilja*, icke ansetts böra tillerkännas högre belopp än 2,000 kronor i pension, har Riksdagen icke heller funnit sig böra bevilja högre belopp beträffande *Åkerberg*.

Riksdagen har alltså medgifvit, att för gravören vid sjökarteverket Fredrik Vilhelm Åkerberg må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af tvåtusen kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken han afgår från sin anställning vid sjökarteverket.

39:o) I punkt 20 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att enhvar af arbetarna *Frans Vilhelm Karlsson, Johan Nilsson, Anders Petter Svensson, Karl Oskar Bäckman, Sven Johan Kjellberg, Per Gustaf Andersson, Johan Gustaf Lindqvist* och *Jöns Ingvarsson* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas eller entledigats från anställning vid statens järnvägar, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp af 300 kronor, dock med villkor att, därest pensionsstagare framdeles skulle erhålla anställning mot aflöning af statsmedel, uppgående till det för en hvar beräknade årliga medelinkomstbelopp af 900 kronor eller därutöfver, pensionen skall, så länge anställningen varar, upphöra att utgå samt vid sådan aflönings uppbärande i öfrigt, minskas, så att densamma jämte aflöningen icke uppgår till högre belopp än nämnda medelinkomst.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att en hvar af arbetarna *Frans Vilhelm Karlsson, Johan Nilsson, Anders Petter Svensson, Karl Oskar Bäckman, Sven Johan Kjellberg, Per Gustaf Andersson, Johan Gustaf Lindqvist* och *Jöns Ingvarsson* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas eller entledigats från anställning vid statens järnvägar, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp af trehundra kronor, dock med villkor att, därest pensionstagare framdeles skulle erhålla anställning mot aflöning af statsmedel, uppgående till det för en hvar beräknade årliga medelinkomstbelopp af niohundra kronor eller därutöfver, pensionen skall, så länge anställningen varar, upphöra att utgå samt vid sådan aflönings uppbärande i öfrigt minskas, så att densamma jämte aflöningen icke uppgår till högre belopp än nämnda medelinkomst.

40:o) Üti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte bevilja f. d. järnvägsarbetaren *Per Otto Karlsson* i Boden en årlig pension af 300 kronor under hans återstående lifstid.

Karlsson har visserligen icke arbetat vid statens järnvägsbyggnader under fullt 20 år, men i betraktande af att han därjämte varit

sysselsatt med arbete vid Bodens bangård omkring 3 år och han således arbetat vid statens järnvägar öfver 20 år, anser Riksdagen sig kunna medgifva, att något understöd beredes honom under hans återstående lifstid; och har Riksdagen i sådant afseende funnit sig böra bevilja samma belopp, som enligt 1894 års Riksdags beslut tilldelades vissa vid statens järnvägsbyggnader anställda arbetare eller 160 kronor.

Riksdagen har alltså medgifvit, att f. järnvägsarbetaren Per Otto Karlsson i Boden må, räknadt från och med den 1 januari 1911, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af etthundrasextio kronor.

41:o) Uti en till Riksdagen den 7 april 1911 aflåten proposition (nr 198) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att å allmänna indragningsstaten måtte uppföras *dels* för öfverläkaren vid Härnösands hospital Per Gustaf Wingqvists änka *Hildegard Maria Charlotta Wingqvist*, född *Boman*, en årlig pension af 600 kronor, att utgå från början af år 1911, så länge hon förblifver änka, *dels ock* för Wingqvists omyndiga dotter *Elin Sofia* ett årligt understöd af 300 kronor, att utgå från början af samma år, till dess hon fyllt aderton år eller dessförinnan trädt i gifte.

Med biträdande af Eders Kungl. Maj:ts förslag har Riksdagen medgifvit, att å allmänna indragningsstaten må uppföras *dels* för öfverläkaren vid Härnösands hospital Per Gustaf Wingqvists änka *Hildegard Maria Charlotta Wingqvist*, född *Boman*, en årlig pension af sexhundra kronor, att utgå från början af år 1911, så länge hon förblifver änka, *dels ock* för Wingqvists omyndiga dotter *Elin Sofia* ett årligt understöd af trehundra kronor, att utgå från början af samma år, till dess hon fyllt aderton år eller dessförinnan trädt i gifte.

42:o) Uti en till Riksdagen den 3 februari innevarande år aflåten proposition (nr 60) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att sysslomannen vid Malmö asyl *Carl Axel Valfrid Stadler* må från och med månaden näst efter den, hvarunder hans förordnande å befattningen upphör, å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af 1,900 kronor.

Riksdagen anser det vara billigt, att Stadler, hvilken, enligt hvad handlingarna utvisa, icke äger rätt till pension, beredes sådan förmån. Hvad pensionsbeloppet angår, har Riksdagen ansett lämpligt, att det samma begränsas till 1,600 kronor.

Riksdagen har alltså medgifvit, att sysslomannen vid Malmö asyl Carl Axel Valfrid Stadler må från och med månaden näst efter den, hvarunder hans förordnande å befattningen upphör, å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära en årlig pension af ettusen sexhundra kronor.

43:o) Uti en till Riksdagen den 27 januari innevarande år aflåten proposition (nr 41) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att tillförordnade skrifbitrådet å generaltullstyrelsens kansli *Emma Maria Schröder* må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å 1,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder hennes anställning såsom skrifbiträde hos generaltullstyrelsen upphör.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att tillförordnade skrifbitrådet å generaltullstyrelsens kansli *Emma Maria Schröder* må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å ettusen kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder hennes anställning såsom skrifbiträde hos generaltullstyrelsen upphör.

44:o) I punkt 21 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att vaktmästaren vid nationalmusei konstafdelning Carl Johan Johanssons änka *Sara Kristina Johansson*, född Svensson, må under sin återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å 200 kronor, att utgå från början af år 1910.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt har Riksdagen medgifvit, att vaktmästaren vid nationalmusei konstafdelning Carl Johan Johanssons änka *Sara Kristina Johansson*, född Svensson, må under sin återstående lifstid, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å tvåhundra kronor, att utgå från början af år 1910.

45:o) I en till Riksdagen den 24 februari 1911 aflåten proposition, nr 166, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att f. d. professorn John Börjesons änka *Louise*

Frederikke Anna Marthe Börjeson, född *Bartholin*, må från och med år 1911, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,000 kronor.

På grund af hvad i detta ärende blifvit anfördt har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, medgifvit, att f. d. professorn *John Börjesons* änka *Louise Frederikke Anna Marthe Börjeson*, född *Bartholin*, må från och med år 1911, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af ettusen kronor.

46:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 21 nästlidna april aflåten proposition, nr 217, föreslagit Riksdagen medgifva, att utöfver de pensioner, som enligt lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension må tillkomma läraren i violoncellspelning och i kontrabassspelning vid musikkonservatorium *Anton Andersen*, denne må från och med månaden näst efter den, under hvilken han upphört med sin lärarverksamhet vid musikkonservatorium, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära tilläggspension till belopp, som erfordras för att summan af pensionerna må uppgå till 2,800 kronor.

Lika med statskontoret och departementschefen anser Riksdagen goda skäl tala, för att *Andersen* beredes förmånen af den ifrågasatta tilläggspensionen och har Riksdagen förty icke något att erinra mot bifall till Eders Kungl. Maj:ts proposition.

Riksdagen har alltså medgifvit, att utöfver de pensioner, som enligt lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension må tillkomma läraren i violoncellspelning och i kontrabassspelning vid musikkonservatorium *Anton Andersen*, denne må från och med månaden näst efter den, under hvilken han upphört med sin lärarverksamhet vid musikkonservatorium, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära tilläggspension till belopp, som erfordras för att summan af pensionerna må uppgå till 2,280 kronor.

47:o) Uti punkt 22 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att öfverläraren vid tekniska skolan i Stockholm, f. d. professorn *Olof Per Ulrik Arborelius* må från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från öfverläraryrket varder honom beviljad, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 500 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att öfverläraren vid tekniska skolan i Stock-

holm, f. d. professorn Olof Per Ulrik Arborelius må från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från öfverlärarbefattningarna varder honom beviljad, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af femhundra kronor.

48:o) Uti punkt 23 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 3,600 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst 400 kronor åt sådana äldre behöfvande folkskollärare, hvilka oförvitligt skött sin tjänst, men därifrån erhållit afsked före år 1867.

Med biträdande af Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har Riksdagen för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisat ett anslag å 3,600 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst 400 kronor åt sådana äldre behöfvande folkskollärare, hvilka oförvitligt skött sin tjänst men därifrån erhållit afsked före år 1867.

49:o) Uti punkt 24 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen att för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställa ett anslag af 20,550 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i öfrigt, som beträffande det för år 1911 uti förevarande afseende beviljade anslag blifvit af Riksdagen stadgade, nämligen

att lärares och lärarinnas tjänstgöring afslutas så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda nådiga reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången af år 1891;

att sådan från tjänsten afgången lärare eller lärarinna uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behöfvande omständigheter;

att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmes till 150 kronor årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:t må äga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, hvilka befinnas erforderliga.

I detta sammanhang har Riksdagen till behandling förehaft en inom Riksdagen väckt motion, däruti föreslagits, att Riksdagen ville för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställa ett anslag af 27,400 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, och under villkor: att det belopp, hvar till understöd högst må meddelas, bestämmes till 200 kronor årligen; samt att i öfrigt af Eders Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelser och villkor af Riksdagen godkännas.

Såsom i det i ärendet åberopade statsrådsprotokollet erinras, har Riksdagen under en följd af år för beredande af ålderdomsunderstöd åt här ofvan omförmälda lärare och lärarinnor å allmänna indragningsstaten anvisat särskilda anslag; och utdelades under år 1910 af berörda anslag åt 137 understödstagare sammanlagdt 20,550 kronor, därvid understödets maximibelopp utgjorde 150 kronor. I förevarande motion anföres, hurusom samtliga ifrågavarande understödstagare under innevarande år uppnå en lefnadsålder af 75 år och hemställer motionären, att maximibeloppet måtte höjas till 200 kronor.

Riksdagen vill till en början erinra, att vid 1908 års riksdag, då nämnda understöd utgick med högst 100 kronor, förslag framställdes af enskild motionär om maximibeloppets höjande till 200 kronor. Statsutskottet ansåg ock någon höjning af beloppet vara af förhållandena skäligen påkallad och tillstyrkte därför en höjning till 150 kronor. Denna hemställan blef ock af Riksdagen bifallen.

Med hänsyn till de ifrågavarande understödstagarnes numera uppnådda höga lefnadsålder samt deras i följd därpå nedsatta förmåga att försörja sig, synes visserligen det nuvarande maximibeloppet väl knappt tillmätt, och torde förty någon höjning icke få anses oskäligen. Då emellertid frågan härom står i sådant samband med det under punkten 50:o) här nedan omförmälda förslaget om höjning af understöden åt äldre behöfvande, från småskollärarnes ålderdomsunderstödsanstalt understödda småskollärare, att dessa båda frågor lämpligen böra göras till föremål för gemensam utredning, samt Riksdagen i nämnda punkt hos Eders Kungl. Maj:t anhållit om utredning i ärendet, så har Riksdagen icke heller här ansett sig i vidare mån kunna tillmötesgå motionärens framställning.

Riksdagen, som vid nu anförda förhållanden icke haft något att erinra

mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har alltså för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisat och till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställt ett anslag af 20,550 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extraordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i öfrigt, som beträffande det för år 1911 uti förevarande afseende beviljade anslag blifvit af Riksdagen stadgade, nämligen

att lärares och lärarinnas tjänstgöring afslutas så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda nådiga reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången af år 1891;

att sådan från tjänsten afgången lärare eller lärarinna uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behöfvande omständigheter;

att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmas till 150 kronor årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:t må äga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, hvilka befinnas erforderliga.

I anledning af förevarande motion får Riksdagen hos Eders Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t i samband med den utredning, hvarom Riksdagen här nedan i punkt 50:o) anhållit, taga i öfvervägande lämpligheten af en höjning af ifrågavarande understöd, på sätt i motionen föreslås, samt därefter vidtaga de åtgärder, hvartill utredningen kan föranleda.

50:o) Uti punkt 25 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 4,000 kronor att enligt de grunder, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd af högst 50 kronor till sådan äldre behöfvande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som efter oförvitlig tjänstgöring erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, men erhållit afsked före utgången af år 1900, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst 150 kronor.

I sammanhang med denna Eders Kungl. Maj:ts framställning har Riksdagen behandlat en inom Riksdagen väckt motion, i hvilken hem-

ställt, att Riksdagen ville för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 17,000 kronor att enligt de grunder, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd till sådan äldre behöfvande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som efter oförvitlig tjänstgöring erhållit understöd från småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, men erhållit afsked före utgången af år 1900, till så stort belopp, att detsamma tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående uppgår till 200 kronor.

Enligt hvad i det i ärendet återopade statsrådsprotokollet omförmäles, har för här ifrågavarande ändamål på allmänna indragningsstaten anvisats för hvartera af åren 1909 och 1910 ett belopp af 8,000 kronor och för innevarande år 4,000 kronor; och hafva under år 1910 utdelats tillhopa 3,340 kronor åt 82 understödstagare. Jämlikt Riksdagens beslut får dylikt understöd tillsammans med hvad som jämlikt reglementet den 22 juni 1892 utgår från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt utgöra högst 150 kronor.

Nu föreslås i ofvan omförmälda motion, att anslaget i fråga måtte höjas till 17,000 kronor samt att därvid understödsbeloppet tillsammans med det från förenämnda understödsanstalt utgående skulle uppgå till 200 kronor.

Hvad motionären anfört till stöd för sin framställning synes Riksdagen vara värdt beaktande.

Motionärens förslag torde emellertid innebära en ändring i de enligt reglementet den 22 juni 1892 gällande bestämmelser, och synes en sådan ändring icke böra beslutas utan en föregående fullständig utredning rörande de följder densamma kan komma att medföra i fråga om andra närstående klasser af understödstagare. Vid sådant förhållande och då en dylik utredning lämpligast bör ske genom Eders Kungl. Maj:ts försorg, har Riksdagen icke ansett sig kunna i vidare mån tillmötesgå motionärens förslag, än att Riksdagen hos Eders Kungl. Maj:t anhåller om utredning i ofvanberörda syfte.

Riksdagen, som vid nu anförda förhållanden icke har något att erinra mot bifall till Kungl. Maj:ts förslag, har för år 1912 å allmänna indragningsstaten anvisat ett anslag å 4,000 kronor, att enligt de grunder, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd af högst 50 kronor till sådan äldre behöfvande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extraordinarie

lärare och lärarinna vid folkskola, som efter oförvitlig tjänstgöring erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892 men erhållit afsked före utgången af år 1900, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst 150 kronor.

I anledning af förevarande motion får Riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida och i hvad mån det må vara lämpligt att bereda ifrågavarande kategori lärare och lärarinnor högre understöd än de hittills uppburit, dock ej öfverstigande 200 kronor, samt därefter till Riksdagen inkomma med de förslag, hvar till utredningen kan föranleda.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en till Riksdagen den 10 februari innevarande år aflåten proposition (nr 104) under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att det vid förra första lärarinnan vid läroanstalten i Bollnäs för öfveråriga döfstumma *Ester Braatens* pension fästa villkor må sålunda ändras, att, därest Ester Braaten innehar anställning vid någon med statsbidrag understödd läroanstalt för döfstumma, pensionen skall minskas endast i den mån aflöningen tillhoppa med pensionen öferskjuter det lönebelopp, som utgår i högsta lönegraden för lärarinna vid den anstalt, där Ester Braaten har anställning.

Riksdagen har bifallit Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

52:o) I punkt 26 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att docenten i grekiska språket vid universitetet i Lund *Sven Linde* må, sedan han uppnått 65 års ålder, från och med månaden näst efter den, i hvilken entledigande från docenturen varder honom beviljadt, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära understöd till belopp af 1,500 kronor årligen.

Riksdagen, som med hänsyn till hvad i ärendet anförts funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har alltså medgifvit, att docenten i grekiska språket vid universitetet i Lund *Sven Linde* må, sedan han uppnått 65 års ålder, från och med månaden näst efter den, i hvilken entledigande från docenturen varder honom beviljadt, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära understöd till belopp af ettusen femhundra kronor årligen.

53:o) Uti punkt 27 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att instruktören i husslöjd *Anders Wilhelm Nordin* må äga att vid uppnådda 67 års ålder från och med månaden näst efter den, då han erhåller afsked från sin befattning, uppbära pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 3,000 kronor, dock med skyldighet för Nordin att från tjänsten afgå i enlighet med bestämmelserna i 6 § b) i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 samt att vidkännas sådant afdrag å pensionsbeloppet, som i 7 § af samma lag sägs.

Äfven Riksdagen anser det vara med billighet öfverensstämmande, att Nordin beredes förmånen af pension, och då, med hänsyn till hvad i det i ärendet åberopade statsrådsprotokollet anförts, Riksdagen icke haft något att erinra mot den föreslagna pensionens belopp, har Riksdagen medgifvit att instruktören i husslöjd *Anders Wilhelm Nordin* må äga att vid uppnådda 67 års ålder från och med månaden näst efter den, då han erhåller afsked från sin befattning, uppbära pension å allmänna indragningsstaten till belopp af tretusen kronor, dock med skyldighet för Nordin att från tjänsten afgå i enlighet med bestämmelserna i 6 § b) i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 samt att vidkännas sådant afdrag å pensionsbeloppet, som i 7 § af samma lag sägs.

54:o) I en till Riksdagen den 10 nästlidna mars aflåten proposition, nr 136, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att till förra extra bevakaren *Gustaf Emanuel Eklöf* i Umeå må under hans återstående lifstid utbetalas en lifränta af 150 kronor om året att från och med den 1 januari 1909 utgå från allmänna indragningsstaten, under villkor att Eklöf å statsverket öfverlåter den rätt till ersättning, som, på sätt i statsrådsprotokollet omförmäles, må tillkomma honom af kronohemmansåbon *Erik Olof Sandström* i Sandvik.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt har Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition af Riksdagen bifallits.

55:o) Uti punkten 28 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att skrifbiträdet *Elisabeth Vilhelmina Nordendahl* må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrifbiträde hos domänstyrelsen kan komma att upphöra,

under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 1,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt, har Riksdagen medgifvit, att skrifbiträdet Elisabeth Vilhelmina Nordendahl må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrifbiträde hos domänstyrelsen kan komma att upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af ettusen kronor.

56:o) Uti en till Riksdagen den 31 mars innevarande år aflåten proposition, nr 169, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att enhvar af skrifbiträdena *Ebba Maria Virginia Sundberg* och *Hedvig Mathilda Sundberg* må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrifbiträde hos domänstyrelsen kan komma att upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af 1,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att enhvar af skrifbiträdena *Ebba Virginia Sundberg* och *Hedvig Mathilda Sundberg* må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrifbiträde hos domänstyrelsen kan komma att upphöra, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp af ettusen kronor.

57:o) Uti punkt 29 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att amanuensen friherre *Johan Gustaf Ridderstolpe* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas från sin anställning hos domänstyrelsen, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra emot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, och har alltså medgifvit, att amanuensen friherre *Johan Gustaf Ridderstolpe* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han entledigas från sin anställning hos domänstyrelsen, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af tvåtusen kronor.

58:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkten 30 under tionde hufvud-

titeln föreslagit, att anslaget till allmänna indragningsstaten måtte upptagas till 2,465,574 kronor.

Riksdagen har i riksstaten för år 1912 uppfört anslaget till allmänna indragningsstaten med 2,465,574 kronor.

Extra anslag.

59:o) Uti punkt 31 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att å extra stat för år 1912 anvisa ett förslagsanslag af 2,850,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning, har å extra stat för år 1912 anvisat ett förslagsanslag af 2,850,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande af arméns pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

60:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts i punkten 32 af tionde hufvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen till förstärkande af det i 1911 års riksstat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén å extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 480 kronor.

61:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts under punkt 23 af tionde hufvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen för utdelande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de af Kungl. Maj:t med 1907 års Riksdag bestämda grunder å extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1912 uppför ett förslagsanslag af 26,231 kronor.

62:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts i punkten 34 af tionde hufvudtiteln därom gjorda framställning har Riksdagen till förstärkande af det i 1911 års riksstat uppförda anslaget för bidrag till flottans

pensionskassas gratialfond å extra stat för år 1912 anvisat ett belopp af 450 kronor.

63:o) Uti punkt 35 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att dels medgifva att, enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behöfvande folkskollärare och folkskollärarinnor hvilka före år 1907 erhållit afsked med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1912 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 525 kronor,

dels ock för ändamålet på extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1912 anvisa ett belopp af 36,637 kronor.

Då Riksdagen ej haft något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t i omförmälda hänseende föreslagit, har Riksdagen dels medgifvit, att, enligt de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behöfvande folkskollärare och folkskollärarinnor, hvilka före år 1907 erhållit afsked med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1912 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 525 kronor,

dels ock för ändamålet på extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1912 anvisat ett belopp af 36,637 kronor.

64:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 36 under tionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att för bestridande af de extra pensionsafgifter, hvilka på grund af § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd af de af 1906 och 1907 årens Riksdagar beslutade ändrade bestämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, på extra stat för år 1912 under riksstatens tionde hufvudtitel bevilja ett förslagsanslag å 20,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen för bestridande af de extra pensionsafgifter, hvilka på grund af § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd af de af 1906 och 1907 årens Riksdagar beslutade ändrade bestämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, på extra stat för år 1912 under riksstatens tionde hufvudtitel beviljat ett förslagsanslag å 20,000 kronor.

65:o) I punkt 37 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat under tionde hufvudtiteln

för år 1912 uppfört ett förslagsanslag af 4,000 kronor för utdelande af tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behöfvande omständigheter och antingen erhållit afsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp, understigande 500 kronor, eller ock under år 1908 erhållit afsked med afkortad pension från anslaget till pensionering af civila tjänsteinnehafvare, samt att i afseende å understödets storlek iakttages, att det samma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans öfverstiga 500 kronor.

På grund af hvad i ärendet anförts har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, å extra stat under tionde hufvudtiteln för 1912 uppfört ett förslagsanslag af 4,000 kronor för utdelande af tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behöfvande omständigheter och antingen erhållit afsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp understigande 500 kronor, eller ock under år 1908 erhållit afsked med afkortad pension från anslaget till pensionering af civila tjänsteinnehafvare, samt att i afseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans öfverstiga 500 kronor.

66:o) Uti punkten 38 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till förbättnings af pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt å extra stat för år 1912 under riksstatsens tionde hufvudtitel bevilja ett förslagsanslag å 31,000 kronor.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har Riksdagen till förbättring af pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt å extra stat för år 1912 under riksstatsens tionde hufvudtitel beviljat ett förslagsanslag å 31,000 kronor.

Stockholm den 29 maj 1911.

Med undersätlig vördnad.

Bil. Litt. A.

Ordinarie anslagen under riksstatens Tionde hufvudtitel.

Pensions- och indragningsstaterna.	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
<i>A. Pensionsstaten.</i>		
Till pensionering af civile tjänstnehafvare, <i>förslagsanslag</i>	100,000	—
Förvaltningsbidrag till en ny änke- och pupillkassa för civilstaten ...	35,000	—
Arméns pensionskassa:		
Ersättning för mistade löneinnehållningar	4,640:	—
Dito för nådårs- och begrafningshjälpsbesparingar	28,080:	—
Bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	119,812:	—
Vadstena krigsmanshuskassa	243,640	—
Bidrag till ersättning i anledning af kroppsskada, ådragen under militär tjänstgöring	30,000	—
Förhöjning i gratialen åt afskedadt manskap	294,000	—
Flottans pensionskassa:		
Ersättning för minskade inkomster:		
Till pensionsfonden	36,320:	—
» gratialfonden	16,650:	—
Bidrag till flottans pensionskassas gratialfond 25,000: —	77,970:	—
Till pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	270,000:	—
Till pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap (däraf högst 9,030 kronor till den för daglönare å f. d. timmermans- och handtverksstaterna inrättade invalidstat) <i>förslagsanslag</i>	189,600:	—
Invalidhusfonden	537,570	—
För blesserade öfver- och underofficerare, <i>reservationsanslag</i>	60,350	—
» gäldande af statens andel i kostnaden för pensionering af extra provincialläkare, <i>förslagsanslag</i>	2,400	—
» gäldande af statens andel i kostnaden för pensionering af lasarets- läkare, <i>förslagsanslag</i>	15,000	—
» gäldande af statens andel i kostnaden för pensionering af lasarets- läkare, <i>förslagsanslag</i>	25,000	—
Bidrag till sjuksköterskors pensionering, <i>förslagsanslag</i>	6,700	—
Till bestridande af statens bidrag till pensionering af barnmorskor, <i>förslagsanslag</i>	30,000	—
» gäldande af kostnaden för förvaltningen af barnmorskornas pensions- anstalt, <i>förslagsanslag</i> , högst	11,000	—
	Transport	1,543,192

	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
Transport	1,543,192	—
Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt att af tullmedlen direkt utgå. <i>förslagsanslag</i>	101,000	—
Bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.	144,554	—
Bidrag till pensionering af den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	68,000	—
Bidrag till döfstumlärares pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	30,000	—
Bidrag till folkskollärares pensionering	681,892	—
Bidrag till folkskollärares änke- och pupillkassa	72,790	—
Bidrag till kungl. hofkapellet pensionsinrättning	3,000	—
Till bestridande af statsverket på grund af lagen angående olycksfall i arbete åliggande utgifter för lifräntor m. m., <i>förslagsanslag</i>	5,000	—
Säger	2,649,428	—
B. <i>Allmänna indragningsstaten.</i>		
Till diverse föremål, <i>förslagsanslag</i>	2,465,574	—
Summa	5,115,002	—

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anlagen under riksstatens Tionde hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Pensionsstaten.		
Till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp samt till fyllnadspensioner, <i>förslagsanslag</i>	2,850,000	—
» förstärkande af det i 1911 års riksstat uppförda anslag för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	480	—
» utdelande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén, <i>förslagsanslag</i>	26,231	—
» förstärkande af det i 1911 års riksstat uppförda anslag för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond	450	—
» beredande af understöd åt vissa äldre behöfvande folkskollärare och folkskollärarinnor	36,637	—
» extra pensionsavgifter till folkskollärarnas pensionsinrättning, <i>förslagsanslag</i>	20,000	—
» utdelande af tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, <i>förslagsanslag</i>	4,000	—
» förbättring af pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	31,000	—
Summa	2,968,798	—